

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 294/3
Podgorica, 02.04.2021. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „AST“ d.o.o. iz Podgorice, emitenu opštem televizijskog programa „Prva TV“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, zbog kršenja člana 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima, člana 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 35/11, 07/16 i 08/19) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-15, prilikom emitovanja političkog oglašavanja u kom su maloljetnici korišćeni u političke svrhe dana 06., 08. i 09. marta 2021. godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) kršenja obaveze zaštite integriteta maloljetnih lica (člana 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima),
 - b) kršenja zabrane korištenja maloljetnika u političke svrhe (čl. 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Nalaže se privrednom društvu „AST“ d.o.o. iz Podgorice da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru opštem televizijskog programa „Prva TV“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „AST“ d.o.o. Podgorica je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru opštem televizijskog programa „Prva TV“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije je izrekla komercijalnom emitenu opštem televizijskog programa 'Prva TV' upozorenje zbog toga što je dana 06., 08. i 09. marta 2021. godine, prekršio standarde vezane za zaštitu maloljetnika, na način što je prekršio zabranu korištenja maloljetnika u političke svrhe, prilikom emitovanja političkog oglašavanja izborne liste koja je učestvovala na lokalnim izborima u Nikšiću, koji su održani 14. marta 2021. godine.“

5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obratloženje

Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je konstatovala da je dana 06. marta 2021. godine, u terminu od u terminu od 22:29:41 do 22:30:19 časova, privredno društvo „AST“ d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu: „emiter“), kao komercijalni emiter opštem televizijskog programa „Prva TV“, emitovalo političko oglašavanje, u kom su maloljetnici korišćeni u političke svrhe. Predmetni programski sadržaj emitovan je i dana 08.03.2021.g., u terminu od 07:43:43 do 07:44:20 časova, kao i dana 09.03.2021.g., u terminu od 07:53:59 do 07:54:36 časova (nalaz Sektora za monitoring broj 05-294 od 09.03.2021. godine).

Imajući u vidu učešće ovih sadržaja u okviru emitovanog programa, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li došlo do kršenja člana 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon”), člana 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (“Sl. list Crne Gore”, br. 35/11, 07/16 i 08/19) i tač. 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-15.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu „Zakon”) i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskog sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-294/1 od 10.03.2021. godine).

Dana 15. marta 2021. godine emiter je dostavio pisano izjašnjenje u kom se navodi da je „*PRVA TV komercijalni emiter koji će pruženu uslugu oglašavanja kolacije 'Za budućnost Nikšića' naplatiti, što je predviđeno i ugovorom o političkom oglašavanju koji je prema predatom cjenovniku predat i Agenciji za sprječavanje korupcije. Svjesni činjenice da je emiter pred Agencijom odgovoran za sve emitovane sadržaje, koji uključuje i komercijalno (političko) audio vizuelno oglašavanje. Po prijemu... dopisa su reagovali, te i isti spot povukli iz 'media plana', tražeći od koalicije da pošalje novi, zamjenski spot ekvivalentnog trajanja prijavljenom 'media planu' Agenciji za sprječavanje korupcije.*

U prilogu izjašnjenja dostavljen je dopis emiterovog klijenta (koalicija „Za budućnost Nikšića“) u kom se navodi da su „*sadržaji emitovani dana 08.03.2021. godine, u terminu od 07:43:43 do 07:44:20 časova i dana 09.03.2021. godine, u terminu od 07:53:59 do 07:54:36 časova, bili oglasnog karaktera... u cilju predizborne kampanje 'Za budućnost Nikšića'. S obzirom da... kampanja u svom nazivu ima riječ 'budućnost', ni u jednom momentu im nije bio cilj da se zloupotrebe maloljetna djeca, već da se potencira asocijacija na budućnost. Čvrsto su uvjereni da, uopšte, nijesu prekršili Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima, te da nijesu zloupotrijebili maloljetnike u političke svrhe... cilj im je bio... potenciranje bolje budućnosti, kvalitetnijeg života, a ni u kom slučaju nije bilo namjere zloupotrebe maloljetnika u političke svrhe*“.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 55 stav 1 Zakona propisano je da je emiter dužan da poštuje privatnost i dostojanstvo građana i štiti integritet maloljetnih lica.
- političko oglašavanje je radio ili televizijsko oglašavanje, sa ili bez finansijske nadoknade, kojim se preporučuju podnosioci izbornih lista i kandidati sa izbornih lista ili njihove aktivnosti, ideje ili politički stavovi (čl. 96a Zakona i čl. 2 stav 4 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za odbornike u Skupštini opštine Nikšić, koji će biti održani 14. marta 2021. godine, „Sl. list CG“, br. 05/21).
- članom 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima zabranjeno je korištenje maloljetnika u političke svrhe.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog programskog sadržaja, kao i izjašnjenja emitera, Agencija konstataju sljedeće:

1. Emiter je 06.03.2021. godine, u terminu od 22:29:41 do 22:30:19 časova, emitovao političko oglašavanje izborne liste koalicije „Za budućnost Nikšića“, čiji je opis dat u nastavku:

„Oči djece iz Nikšića i cijele Crne Gore sada gledaju u nas. Ako Nikšić ima budućnost i Crna Gora ima budućnost. A ako Crna Gora ima budućnost onda će biti boljeg života za sve nas i za našu djecu. Od sjevera pa do mora, živjeće bolje Crna Gora. Nikšić odlučuje o budućnosti! Zaokruži 4! Za budućnost Nikšića!“

Navedeni govorni sadržaj se pokriva snimcima: na punom ekranu prikazuje se djevojčica kako podiže glavu i gleda prema kameri. U donjem lijevom uglu insertovan je tekst „*OČI DJECE*“, u donjem desnom uglu „*Tijana Marković, 17*“. Nakon toga se na punom ekranu prikazuje mladić kako podiže glavu i gleda prema kameri. U donjem lijevom uglu insertovan je tekst „*OČI DJECE*“, u donjem desnom uglu „*Miloš Kovačević, 21*“. U nastavku se punom ekranu prikazuje mladić kako podiže glavu i gleda prema kameri. U donjem desnom uglu insertovano je „*Vasko Marković, 19*“. Nakon navedenog, na punom ekranu prikazuje se dječak kako gleda direktno u kameru. U sredini ekrena, lijevo, insertovan je tekst „*SADA GLEDAJU U NAS*“ a u donjem desnom uglu insertovano je „*Aleksandar Kruščić, 16*“. U nastavku, na punom ekranu prikazuje se djevojčica kako gleda direktno u kameru. U sredini ekrena, lijevo,

insertovan je tekst „*SADA GLEDAJU U NAS*”, a u donjem desnom uglu insertovano je „*Kristina Davidović, 17*“.

U nastavku se prikazuju panoramski kadrovi Nikšića i Crne Gore uz grafički insertovane poruke iz govornog dijela sadržaja: *NIKŠIĆ BUDUĆNOST; CRNA GORA BUDUĆNOST; BOLJEG ŽIVOTA ZA SVE*. U spoljašnjem okruženju se u tri navrata prikazuje grupa mlađih osoba i u završnici spota, na punom ekranu, nasmijana djevojčica, ranije potpisana kao „*Kristina Davidović, 17*“. Spot završava grafikom: „*Nikšić odlučuje o budućnosti*“ sa logom koalicije „*Za budućnost Nikšića*“.

Opisani oglasni sadržaj emitovan je i dana 08.03.2021.g., u terminu od 07:43:43 do 07:44:20 časova, kao i dana 09.03.2021.g., u terminu od 07:53:59 do 07:54:36 časova.

2. Može se zaključiti da je u predmetnom slučaju vršeno medijsko predstavljanje određene izborne liste, koja je učestvovala na lokalnim izborima u Nikšiću (političko oglašavanje koalicije „*Za budućnost Nikšića*“) i kojim su preporučivani njeni politički stavovi i ideje.
3. U navedenom političkom oglasu su isticani lični podaci maloljetnika (ime i prezime, uzrast, izgled), odnosno otkriven njihov identitet, te je na taj način emiter prekršio standarde vezane za zaštitu maloljetnika, u pogledu obaveze da štiti integritet maloljetnih lica u emitovanom programu.

Imajući u vidu, da je sporno političko oglašavanje, u kom je otkriven identitet maloljetnika emitovano više dana (dana 06., 08. i 09. marta 2021. godine), može se zaključiti da je na taj način došlo do narušavanja privatnosti maloljetnika, koje se ne može opravdati bilo kakvim javnim interesom. To posebno ne može biti interes učesnika u izbornoj kampanji da motiviše glasače da ga podrže.

4. Emitovanjem predmetnog političkog oglašavanja, u kom su kao pokrivalice korišćeni snimci šesnaestogodišnjih i sedamnaestogodišnjih djevojčica i dječaka, emiter je omogućio korišćenje maloljetnika u političke svrhe, što je zabranjeno članom 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.
5. Agencija je uzela u obzir da je emiter prepoznao da se radi o sadržaju kojim se krše pomenuti standardi zaštite maloljetnika i preuzeo radnje da se obustavi emitovanje predmetnog sadržaja. Ipak, to ga ne oslobađa odgovornosti za uočeno kršenje standarda, jer je emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, uključujući sve oblike oglašavanja.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je prekršio član 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- „AST“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

